

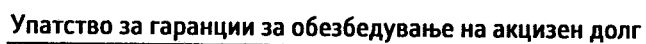

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

01.30.37.УП.011.02

УПАТСТВО
ЗА ГАРАНЦИИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА АКЦИЗЕН ДОЛГ

Септември, 2021

Историја на документ

Септември, 2021

Врз основа на член 7 став 4 од Законот за Царинската управа („Сл. весник на РМ“ бр. 46/2004, 81/2005, 107/2007, 103/2008, 64/2009, 105/2009, 48/2010, 158/2010, 53/2011, 113/2012, 43/2014, 167/2014, 33/2015, 61/2015, 129/2015, 23/2016, 120/2018, 248/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија број 121/21), директорот на Царинската управа на Република Северна Македонија донесе

УПАТСТВО ЗА ГАРАНЦИИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА АКЦИЗЕН ДОЛГ

ДЕЛ 1 – ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Општи одредби

1. Со ова Упатство се уредува начинот и постапката кои ги спроведуваат надлежните организациони единици и тела на Царинската управа на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Царинска управа) при постапување со гаранција за обезбедување на акцизен долг (во понатамошниот текст: гаранција) и тоа:
 - Гаранција за обезбедување акцизен долг за акцизни добра во акцизен склад,
 - Гаранција за обезбедување на акцизен долг за акцизни добра наменети за акцизно повластено користење,
 - Гаранција за обезбедување на акцизен долг кој може да настане од подигнатите акцизни марки и
 - Гаранција за обезбедување на акцизен долг кој може да настане при движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување.
2. Правната основа за употреба на гаранции за обезбедување на акцизен долг се:
 - Законот за акцизите¹ (Сл. весник на РСМ број 108/19): со сите измени и дополнувања, член 30, 31, 31-а, 31-б, 31-в, 31-г, и 35
 - Правилникот за начинот на одночување со акциза на енергенти и електрична енергија (Сл. Весник на РСМ број 275/19) член 11, 12 и 13
 - Правилникот за начинот на оданочување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи (Сл. весник на РСМ бр. 275/19) член 11, 12, 13 и 14
 - Правилникот за движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување (Сл. Весник на РСМ број 279/19) член 5

¹ Законите и подзаконските акти како екстерни акти, наведени во ова Упатство, со сите измени и дополнувања се објавени во Депозитарот на документација согласно Процедурата за депозитар на документација

3. Надлежни сектори во Царинската управа за организирање и координирање на постапувањето со гаранциите за обезбедување на акцизен долг се Секторот за акцизи и Секторот за финансиски прашања.
4. Надлежните организациони единици и тела на Царинската управа наведени во точка 5 од ова Упатство, при постапувањето по ова Упатство се должни меѓусебната комуникација да ја вршат на начин определен со одредбите на Прирачникот за интерна комуникација помеѓу организационите единици во ЕДМС²

II. Користени поими

5. Одредени поими користени во ова Упатство го имаат следново значење:
 - Надлежни организациони единици во Царинската управа се организационите единици, кои имаат обврска да преземаат активности за постапување по ова Упатство: Сектор за акцизи (СА), Одделение за акцизни дозволи и одобренија (ОАДО), Одделение за алкохол, алкохолни пијалоци и тутунски производи (ОАПТП), Сектор за финансиски прашања (СФП), Одделение за наплата на приходи, Служба за гаранции, Служба за присилна наплата, Сектор за информатички и комуникациски технологии (СИКТ), Комисија за утврдување на исполнетост на условите за користење на гаранции за обезбедување на акцизен долг со намален износ (Комисија),
 - Надлежен царински службеник во Одделение за акцизни дозволи и одобренија, Одделение за алкохол, алкохолни пијалоци и тутунски производи се самостојните советници и советниците во тие одделенија.
 - Комисија за утврдување на исполнетост на условите за користење на гаранции за обезбедување на акцизен долг со намален износ е Комисија формирана од директорот на Царинската управа на РСМ
 - **СОЦДАД** е електронски систем за обработка на царински декларации и акцизни документи составен од повеќе модули, кој служи за размена на пораки помеѓу економските оператори и надлежните царински органи, како и систем преку кој економските оператори преку порталот за трговци поднесуваат акцизни декларации поврзани со акцизните постапки.

III. Обврска за поднесување гаранција за обезбедување на акцизен долг

6. При спроведување на акцизните постапки, обврска за поднесување гаранција за обезбедување на акцизен долг имаат следните акцизни обврзници:
 - Држател на акцизен склад,
 - Повластен корисник на акцизни добра,

² Прирачникот за интерна комуникација помеѓу организационите единици во ЕДМС е објавен во Депозитарот на документација согласно Процедурата за депозитар на документација

- Акцизни обврзници за електрична енергија, природен гас, јаглен, кокс, лигнит и нафтен кокс, за акцизни добра за кои е пропишана акциза,
- Држател на акцизен склад, производител или увозник на акцизни добра кои користат акцизни марки за обележување на алкохолни пијалаци или тутунски добра и течност за полнење на електронски цигари
- Учесници во постапката на движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување (испраќач, примач, сопственик на акцизните добра или превозник)

Гаранциите кои ги користат горенаведените акцизни обврзници не се исклучуваат една со друга, односно еден акцизен обврзник истовремено може да користи една или повеќе форми и/или видови гаранции, зависно од акцизните постапки кои ги користи.

7. Држател на акцизен склад кој истовремено е и корисник на акцизни марки, обврската за гаранција може да ја исполни со доставување на две одделни гаранции за секоја намена посебни или една гаранција за двете намени.
8. Гаранција за движење на акцизните добра во постапка на акцизно одложување може да поднесе држателот на акцизен склад, превозникот, сопственикот на акцизните добра или примачот на акцизните добра. Гаранција може да поднесат и солидарно две и повеќе од наведените лица.
9. Гаранција за обезбедување на акцизен долг се поднесува и од страна на имател на одобрение за:
 - мала независна пиварница, согласно член 67 став 8 од Законот за акцизите,
 - мал независен производител на вино, согласно член 69 став 6 од Законот за акцизите,
 - мал независен производител на етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци, согласно член 70 став 9 од Законот за акцизите,само во случај кога Секторот за акцизи утврдил неисполнување на обврските произлезени од издадените одобренија.
10. Гаранција се поднесува и за акцизен долг утврден со решение во управна постапка, ако се бара одложување на доспеаноста на акцизен долг или наплата на акцизниот долг на рати согласно одредбите од Законот за даночна постапка (Сл. весник на РМ бр. 13/06 со сите измени и дополнувања).
11. Гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг согласно член 30 став 10 од Законот за акцизите не се бара во случаите кога:
 - Држателот на акцизен склад е државен орган и
 - Имателот на одобрението за повластен корисник е државен орган, јавна научна или образовна институција или јавна здравствена установа.

ДЕЛ 2 – ИЗНОС НА АКЦИЗНИ ГАРАНЦИИ

IV. Износ на гаранција за држател на акцизен склад

12. Износот на гаранцијата за држател на акцизен склад го утврдува ОАДО при СА, во висина која во секое време го обезбедува плаќањето на акцизниот долг кој настанал или кој би можел да настане во целост. Износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг за држателот на акцизен склад се определува согласно следната формула:

$$\Gamma = \frac{20 \times \text{ACC1} + 100 \times \text{АСП}}{100}$$

при што:

- Γ е износ на гаранција;
- ACC1 е износ на акциза за просечна месечна количина на складирани акцизни добра за секој вид акцизно добро, и
- АСП е износ на акцизата на просечна месечна количина на акцизни добра пуштени во слободен промет по ставка за секој вид на акцизни добра.

При тоа, под “просечна месечна количина” се подразбира следното:

- за складирани акцизни добра, вкупната годишна количина на акцизните добра што е сместена во акцизниот склад на последниот ден од секој месец од годината, поделена со 12
- за акцизните добра пуштени во промет, вкупната годишна количина пуштена во промет секој месец, поделена со 12.

13. Во случај на складирање само на акцизни производи кои се обележуваат со акцизни марки (жестоки алкохолни пијалаци, меѓупроизводи и тутунски производи) и кои се наменети за пуштање во промет на акцизното подрачје, износот на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг за држателот на акцизен склад изнесува 30% од износот на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг за подигнати акцизни марки утврден во точка 44 од ова Упатство.
14. Износот на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг за држател на акцизен склад кој за прв пат започнува да работи со акцизни добра, се врши во текот на постапката за издавање на акцизна дозвола.
15. Кога во постапката за издавање на акцизната дозвола Секторот за акцизи ќе констатира дека се исполнети условите за издавање на акцизната дозвола, го известува барателот со достава на Информација³ на образец Надворешна комуникација согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа⁴, за исполнети услови за издавање на акцизната дозвола и согласно член 21 став 1 точка 8 од Законот за акцизите

³ Информацијата е опишана во Упатството за акцизна дозвола

⁴ Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа е објавено во депозитарот на документација согласно Процедурата за депозитар на документација

ке побара доставување на гаранција за обезбедување на акцизниот долг за акцизниот склад со цел издавање на акцизна дозвола.

16. Подносителот по добиена Информација за исполнети услови за издавање на акцизната дозвола, поднесува Барање за утврдување на износот на гаранцијата за држател на акцизен склад. Барањето се поднесува во слободна форма до ОАДО при СА преку архивата на Царинската управа или преку електронска пошта со користење на мејл адресата akciznidozvoli@customs.gov.mk.
17. Во барањето се приложува пресметката на износот на гаранцијата за акцизен склад направена врз основа на податоците за обемот на планираниот промет, односно планираното производство, складирање и движење на акцизните добра наведени во барањето за добивање акцизна дозвола со користење на формулата наведена во член 12 од Правилникот за начинот на оданочување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи и/или член 12 од Правилникот за начинот на оданочување со акциза на енергенти и електрична енергија, како и точка 13 од ова Упатство.
18. Во случај на складирање исклучиво на акцизни производи кои се обележуваат со акцизни марки (жестоки алкохолни пијалаци, меѓупроизводи и тутунски производи) и кои се наменети за пуштање во промет само на акцизното подрачје, кон барањето се приложува:
 - Претходно одобрена гаранција за обезбедување на акцизен долг за акцизни марки или евидентен број на истата, или
 - Изјава со која се дефинира износот од гаранцијата кој се однесува на акцизниот долг за акцизниот склад и износот од гаранцијата кој се однесува на акцизниот долг за акцизни марки.Висината на износот на гаранцијата за акцизниот склад во овој случај треба да изнесува 30% од висината на износот кој се однесува на гарантираниот акцизен долг за акцизни марки.
19. Доколку барателот сака да користи една гаранција за две намени за акцизен склад и за акцизни марки, во случај различен од случајот опишан во претходната точка од ова Упатство, задолжително приложува Изјава со која го дефинира износот од гаранцијата кој се однесува на акцизен долг за акцизниот склад и износот од гаранцијата кој се однесува на акцизниот долг за акцизни марки.
20. Поднесеното барање за утврдување на износот на гаранцијата за држател на акцизен склад, се прифаќа и разгледува од страна на самостојниот советник/советник во ОАДО кој е задолжен за прием и разгледување на барањата за утврдување на износот на гаранцијата. Постапката на разгледување на барањето во основа се врши во рок од 3 работни дена, а доколку се работи за дополнителни пресметки и достава на дополнителни податоци подносителот дополнително се известува преку електронска пошта за достава на дополнителни појаснувања или податоци. Во овој случај постапката се завршува во рок од 10 дена од прием на сите податоци и информации.

21. Доколку барањето е јасно и ги содржи сите податоци за утврдување на износот на гаранцијата, истото се разгледува со непосредниот раководител на ОАДО и за резултатите од проверката и прифатената пресметка на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг за акцизен склад се информира помошникот директор на СА.
22. Доколку нема дополнителни забелешки на пресметаниот износ на гаранцијата и истата е потврдена од началникот на ОАДО и од помошникот директор на СА, самостојниот советник/советник во ОАДО изготвува документ Пресметка за висината на гаранцијата на образец Надворешна комуникација согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа и оверен примерок доставува до акцизниот обврзник преку користење на електронска и/или редовна пошта. Акцизниот обврзник, оваа пресметка ја доставува како прилог кон Барањето за прифаќање на гаранција (АК-БГ) опишано во Дел 3 – Акцизни гаранции од ова Упатство.
23. Доколку има забелешки на пресметаниот износ на гаранцијата од страна на повисоките раководители, самостојниот советник/советник бара дополнителни податоци и информации од подносителот и постапката се повторува како што е опишана во точка 20-23 од ова Упатство.
24. По истек на првата година од работењето на акцизниот обврзник, истиот во соработка со надлежниот царински орган треба да ја усогласи висината за обезбедување на акцизниот долг согласно податоците од работењето во изминатата година. За таа цел самостојниот советник/советник во ОАДО кој е задолжен за прием и разгледување на барањата за утврдување на износот на гаранцијата, по истек на првата година го известува акцизниот обврзник со испраќање Известување за проверка /усогласување на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг за акцизен склад. Проверката и постапката се одвива на начин опишан во точките 20-23 од ова Упатство.
25. Износот на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг за акцизен склад е предмет на контрола на висината на утврдената гаранција за покривање на акцизен долг кој реално настанува односно може да настане. Контролата и ревизија на утврдениот износ на гаранцијата се врши најмалку еднаш годишно (во последниот квартал од годината) со изготвување на Извештај за задолженост на гаранцијата. По потреба може да се врши и дополнителна контрола во пократки временски рокови во зависност од потребата и состојбата на одредени акцизни обврзници.
26. Извештајот за задолженост на гаранцијата го изготвува самостојниот советник/советник во ОАДО врз основа на користење на податоци од електронскиот систем за обработка на царински декларации и акцизни документи СОЦДАД, како и врз основа на доставени аналитички извештаи од Одделение за надзор, проверка и координација. Извештајот за задолженост на гаранцијата се доставува до началникот на ОАДО најдоцна до 30 ноември во тековната година.

27. Извештајот кој се генерира од СОЦДАД содржи табеларен приказ на износите на секое поединечно задолжување и раздолжувањата на износот на акцизниот долг, временски подредени и поврзани со износот на гаранцијата за акцизниот склад. Доколку постојат значителни отстапувања на салдото на акцизниот долг и износот на гаранцијата во подолг временски период на работењето (2-3 месеци) со реално настанатиот акцизен долг кој се обезбедува, самостојниот советник/советник при анализата на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг треба да предложи прилагодување на износот за обезбедување на акцизниот долг соодветно на тој износ. Во координација и во консултација со началникот на ОАДО и помошник директорот на СА се одлучува за потребата од зголемување на износот на гаранцијата. По потреба, од акцизниот обврзник се бараат дополнителни појаснувања, податоци и/или информации за констатираната разлика на салдото на акцизниот долг и износот на гаранцијата.
28. За потребата од прилагодување на износот на гаранцијата, надлежниот царински службеник во ОАДО го известува акцизниот обврзник со образец Надворешена комуникација согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа. Рокот за прилагодување на износот на гаранција е најмногу 30 дена, а на барање на акцизниот обврзник во докажливо оправдани случаи рокот може да се продолжи и за дополнителни 30 дена, под услов за целовреметраење на постапката за усогласување на износот на гаранцијата рокот за важност на гаранцијата да не го надмине зададениот рок за усогласување.
29. Постапката за усогласување на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг во акцизните складови се врши и по спроведена контрола од страна на царински орган во која се констатирани одредени неправилности во работењето на акцизниот склад, а кои резултираат со потреба од усогласување на износот на гаранцијата за акцизниот склад. Обврската за усогласување на износот на гаранцијата се наведува во Извештајот од спроведената контрола кој се доставува до имателот на одобрението за акцизен склад и до Секторот за акцизи. Во овој случај, по барање од Секторот за акцизи, акцизниот обврзник е должен да постапи по наодите и задолжувањата во Извештајот од спроведената контрола со поднесување на Барање за прифаќање на гаранција со ревидираниот износ на идентичен начин и постапка како за првично доставена гаранција опишана со ова Упатство.
30. Непостапување по дадените задолженија и неприлагодување на износот на гаранција од страна на акцизниот обврзник се смета за недоставена гаранција за обезбедување на акцизен долг и неисполнување на еден од условите за стекнување на акцизна дозвола наведени во член 21 став 1 точка 8 од Законот за акцизи, по што следи покренување постапка за укинување на акцизната дозвола согласно член 26 став 2 точка 6 од Законот за акцизите.

V. Износ на гаранција за повластен корисник на акцизни добра

31. Износот на гаранцијата за повластен корисник на акцизни добра го утврдува ОАДО при СА во висина која во секое време го обезбедува плаќањето на акцизниот долг кој настанал или кој би можел да настане во целост.

Висината за обезбедување на акцизниот долг за повластен корисник на акцизни добра се определува согласно следната формула:

$$\Gamma = \frac{50 \times \text{ПКАД}}{100}$$

при што :

- Γ е износ на гаранција и
- ПКАД претставува износ на акциза за годишна планирана количина на акцизни добра наменети за повластено користење.

Акцизата за планираната количина на акцизни добра се утврдува врз основа на податокот за секој поединечен вид на акцизно добро кое се планира да биде користено во текот на годината и кое е одобрено и содржано во одобрението за повластено користење.

32. Кога во постапката за издавање на одобрение за повластен корисник Секторот за акцизи ќе констатира дека се исполнети условите за издавање на одобрението, го известува барателот со достава на Информација⁵ на образец Надворешна комуникација согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа, за исполнети услови за издавање на одобрение за повластен корисник и согласно член 50 став 1 точка 8 од Законот за акцизите и ќе побара доставување на гаранција за обезбедување на акцизниот долг кој може да настане со цел издавање на одобрение за повластен корисник.
33. Подносителот по добиена Информација за исполнети услови за издавање на одобрение за повластен корисник, поднесува Барање за утврдување на износот на гаранцијата за одобрение за повластен корисник. Барањето се поднесува во слободна форма до ОАДО при СА преку архивата на Царинската управа или преку електронска пошта со користење на мејл адресата akciznidozvoli@customs.gov.mk.
34. Во барањето се приложува пресметката на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг кој може да настане кај повластен корисник, направена врз основа на податоците за обемот на планираниот промет, односно планираното производство, складирање и движење на акцизните добра наведени во барањето за добивање на одобрение за повластен корисник со користење на формулата наведена во член 13 од Правилникот за начинот на оданочување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи и/или член 13 од Правилникот за начинот на оданочување со акциза на енергенти и електрична енергија, како и точка 31 од ова Упатство.

⁵ Информацијата е опишана во Упатството за повластен корисник

35. Поднесеното барање за утврдување на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг кој може да настане кај повластен корисник, се прифаќа и разгледува од страна на самостојниот советник во ОАДО кој е задолжен за прием и разгледување на барањата за утврдување на износот на гаранцијата. Постапката на прием и разгледување на барањето во основа се врши во рок од 3 работни дена, а доколку се работи за дополнителни пресметки и достава на дополнителни податоци подносителот дополнително се известува преку електронска пошта за достава на дополнителни појаснувања или податоци. Во овој случај постапката се врши во рок од 5 дена од прием на сите податоци и информации.
36. Доколку барањето е јасно и ги содржи сите податоци за утврдување на износот на гаранцијата, истото се разгледува со непосредниот раководител на ОАДО и за резултатите од проверката и прифатената пресметка на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг кој може да настане кај повластен корисник се информира помошникот директор на СА.
37. Доколку нема дополнителни забелешки на пресметаниот износ на гаранцијата и истата е потврдена од началникот на ОАДО и од помошникот директор на СА, самостојниот советник/советник во ОАДО изготвува документ Пресметка за висината на гаранцијата на образец Надворешна комуникација согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа и оверен примерок доставува до акцизниот обврзник преку користење на електронска и/или редовна пошта. Акцизниот обврзник, оваа пресметка ја доставува како прилог кон Барањето за прифаќање на гаранција (АК-БГ) опишано во Дел 3 – Акцизни гаранции од ова Упатство.
38. Доколку има забелешки на пресметаниот износ на гаранцијата од страна на повисоките раководители, самостојниот советник/советник бара дополнителни податоци и информации од подносителот и постапката се повторува како што е опишана во точка 35-37 од ова Упатство.
39. При поднесување на барање за зголемување на планираните годишни количини на акцизни добра за повластено користење, имателот на одобрението за повластен корисник истовремено поднесува и изјава дека пред одобрување на зголемените количини, ќе достави гаранција со износ усогласен со новобараните количини, заедно со Барање за прифаќање на банкарската гаранција.
40. Одобреното барање за прифаќање на новиот износ на гаранцијата е услов за одобрување на зголемените количини во одобрението за повластен корисник на акцизни добра.
41. Постапката за проверка на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг за одобрението за повластен корисник на акцизни добра е предмет на контрола на висината на утврдената гаранција за покривање на акцизен долг кој реално настанува односно може

да настане и се спроведува на начин и постапка како што е опишано во точка 25-29 од ова Упатство, при контрола на износот на гаранција за акцизен склад.

42. Непостапување по дадените задолженија од страна на СА и неприлагодување на износот на гаранцијата од страна на акцизниот обврзник се смета за недоставена гаранција за обезбедување на акцизен долг и неисполнување на еден од условите за стекнување на одобрението за повластен корисник на акцизни добра наведени во член 21 став 1 точка 8 од Законот за акцизи, по што следи покренување постапка за укинување на одобрението за повластен корисник на акцизни добра согласно член 55 став 2 точка 7 од Законот за акцизите.

VI. Износ на гаранција за обезбедување на акцизниот долг за акцизни марки

43. Износот на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг за акцизни марки за обележување на алкохолни пијалаци, меѓупроизводи, тутунски производи и течност за електронски цигари, треба во секое време да го покрие акцизниот долг кој може да настане.
44. Утврдувањето на висината на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг за акцизни марки се врши од страна на акцизниот обврзник и во соработка со надлежните службеници и началникот на Одделението за алкохол, алкохолни пијалаци и тутунски производи при Секторот за акцизи, а врз основа на податокот за количините на акцизни марки кои ќе се подигаат заради обележување на акцизните производи и врз основа на податоците потребни за пресметка на акцизата, и тоа:
- 1) алкохолните пијалоци, врз основа на податокот за процентот на алкохол и зафатнината на амбалажата која се обележува со акцизната марка;
 - 2) меѓупроизводите врз основа на зафатнината на амбалажата и категоријата во која спаѓа меѓупроизводот;
 - 3) тутунските производи:
 - за цигарите, врз основа на пропорционалната акциза пресметана како процент од пондерираната просечна малопродажна цена на кутија цигари и специфичната акциза пресметана по парче цигара во кутија;
 - за пурите и цигарилосите врз основа на пропорционалната акциза пресметана како процент од малопродажната цена и специфичната акциза пресметана по парче
 - за останатите тутунски производи врз основа на пропорционалната акциза пресметана како процент од малопродажна цена и специфичната акциза пресметана по килограм нето тежина
 - 4) Течноста наменета за полнење на електронските цигари врз основа на специфичната акциза во износ за количина од еден милилитар волумен и зафатнина на поединечната амбалажа која се обележува.

VII. Износ на гаранција за обезбедување на акцизниот долг кој би можел да настане при движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување

45. Износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг кој би можел да настане при движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување мора целосно да го обезбедува плаќањето на акцизата која настанала или би можела да настане за акцизните добра кои испраќачот ги става во постапка на движење, во периодот помеѓу ставањето на акцизните добра во движење во постапка на одложување на акцизата и моментот кога таа постапка се раздолжува.
46. Износот на гаранцијата го утврдува акцизниот обврзник - подносител на гаранцијата. При определување на износот на гаранцијата се земаат во предвид податоците за движењето на акцизните добра во постапка на акцизно одложување во претходните 12 месеци, како и врз основа на процена на обемот на планираните операции во следниот период и деловните планови.
47. Доколку износот на гаранцијата не е доволен за обезбедување на акцизниот долг кој би можел да настане во текот на транспортот во постапка на акцизно одложување, во тој случај износот треба да се прилагоди. Износот на гаранцијата се прилагодува со поднесување и прифаќање на нова гаранција на начин и постапка опишан во Дел 3 – Акцизни гаранции од ова Упатство.

ДЕЛ 3 – АКЦИЗНИ ГАРАНЦИИ

VIII. Видови гаранции

48. Гаранциите кои се користат во акцизните постапки може да бидат општи и поединечни.
- Општа гаранција е гаранцијата која обезбедува плаќање на сите акцизни долгови кои настанале или може да настанат во одреден период, односно обезбедува повеќе операции.
 - Поединечната гаранција обезбедува поединечен акцизен долг, односно само една операция.
- На барање на подносителот надлежниот царински орган може да дозволи замена на поднесената гаранција со друга.
49. Гаранцијата за обезбедување на плаќање на акцизен долг (општа или поединечна), може да биде во форма на :
- банкарска гаранција или
 - готовински депозит
50. Со горенаведените гаранции се обезбедува плаќање на акцизен долг кој настанал или кој може да настане во акцизен склад, кај повластен корисник на акцизни добра, при

користење на акцизни марки или при движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување.

IX. Банкарска гаранција

51. Надлежниот царински орган може да прифати банкарска гаранција за обезбедување на акцизен долг од член 31 став (1) точка 1) од Законот за акцизите која ја издала банка гарант со седиште во Република Северна Македонија.
52. Банкарската гаранција за обезбедување на акцизниот долг мора да ги содржи следниве податоци:
- Број на гаранција одредена од страна на гарантот
 - Рок за наплата на гаранцијата
 - Рок на важност на гаранцијата
 - Износ до кој гарантира гарантот
 - Одредби за нејзина примена на „прв повик“ и „без приговор“
 - Податоци за гарантот (назив на банката гарант, даночен број, седиште, број на жиро сметка и надлежна институција кај која се води сметката на гарантот)
 - Податоци за налогодавачот односно акцизниот обврзник (назив, седиште и даночен број)
 - Вид на акцизната постапка за која важи гаранцијата
 - Одредба за превземање на обврски за гаранција од претходниот период
 - Датум и место на издавање на гаранцијата
 - Потпис од овластеното лице на гарантот

Предлог изглед на банкарска гаранција (образец БГ) е даден во Прилог 4 на ова Упатство.

53. Рокот на важност на банкарската гаранција која ја обезбедува настанатата акциза или акцизата која би можела да настане, не може да биде пократок од рокот во кој акцизата може да настане во одредена акцизна постапка. Рокот за наплата на банкарската гаранција треба да биде продолжен за 6 месеци, во однос на рокот на нејзината важност.

IX.1 Постапка на поднесување и одобрување на банкарска гаранција

54. Банкарската гаранција до ОАДО при СА се поднесува во писмена форма во еден оригинален примерок, заедно со Барање за прифаќање на гаранција (образец АК-БГ) даден во Прилог 1 на Правилникот за начинот на одлучување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи, или Правилникот за начинот на одлучување со акциза на енергенти и електрична енергија (Сл. Весник на РСМ број 275/19) или Прилог 4 од Правилникот за движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување (Сл. Весник на РСМ број 279/19).
55. Банкарските гаранции како поединечна или општа се поднесуваат до Секторот за акцизи, ОАДО. ОАДО е надлежно за прифаќање, евидентирање, следење на рокот на важење и

ослободување на гаранцијата, а надлежна за наплатата на акцизен долг од гаранциите е Службата за присилна наплата при Одделение за наплата на приходи во рамки на Секторот за финасиски прашања.

56. Кон првото Барање за прифаќање на банкарска гаранција (образец АК-БГ) подносителот треба да ги приложи следните документи:
- Тековна состојба од Централниот регистар на Република Северна Македонија за започнување со работа или потврда од Регистарот за занаетчи, не постари од 6 месеци,
 - Потврда од Управата за јавни приходи дека подносителот на барањето редовно ги исполнува даночните обврски и придонеси и нема неплатени долгови, не постара од 30 дена
 - Потврда од надлежниот регистар дека против подносителот на барањето и одговорното лице во последните три години не е изречена мерка за безбедност забрана за вршење дејност и
 - Потврда од надлежниот регистар дека против подносителот на барањето не е отпочната постапка за стечај или ликвидација;

Покрај горенаведените документи и потврди кои треба да ги приложи подносителот, ОАДО, пред прифаќање на барањето по службена должност обезбедува податоци со кои се потврдува дека подносителот на барањето за прифаќање на гаранција нема неподмирени, а доспеани обврски по основ на долгови спрема Царинската управа.

57. За гаранција која се поднесува за прв пат при добивање на акцизна дозвола или одобрение за акцизно повластено користење, прилог кон Барањето за прифаќање на банкарската гаранција (образец АК-БГ) за држател на акцизен склад или повластен корисник на акцизни добра е документ Пресметка за висината на гаранцијата издаден од Секторот за акцизи - ОАДО наведен во точка 22 и 37 од ова Упатство.
58. За гаранции за обезбедување на акцизен долг кој би можел да настане од подигнати акцизни марки и гаранции за обезбедување на акцизен долг кој би можел да настане при движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување, подносителот на барањето самостојно ја утврдува висината на гаранцијата согласно планираниот обем на работа и операции и за истите не е потребна пресметка за висината на банкарската гаранција.
59. Во случај кога од спроведената проверка на висината на износот за обезбедување на акцизниот долг или од контролата спроведена кај имателот на акцизна дозвола или одобрение за повластен корисник на акцизни добра, се констатира потреба од зголемување на висината на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг, кон Барањето за прифаќање на банкарската гаранција (образец АК-БГ) се приложува Извештај од спроведената контрола за задолженост на гаранцијата изготвен од страна на СА или Извештајот од спроведената контрола од страна на СКИ.

60. Доколку се работи за гаранција за обезбедување на акцизен долг со намален износ, прифаќањето на гаранцијата се врши и врз основа на Решение за одобрување на гаранција за акцизен долг со намален износ, наведено во точка 136 и 137 од ова Упатство.
61. Во случај кога барателот самостојно бара зголемување на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг, во прилог на барањето доставува Изјава дека зголемувањето го врши врз основа на сопствена проценка согласно планираните активности со акцизната стока во наредниот период.
62. Одлуката по Барањето за прифаќање на банкарската гаранција/анексот се носи во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето, кое е целосно пополнето и кон кое се приложени сите барани документи, во форма на забелешка на образецот на барањето. Одлуката се донесува во Секторот за акцизи, преку оверка од страна на самостојниот советник/советник, началникот на ОАДО и помошникот директор на СА.
63. По прифаќањето на гаранцијата истата се внесува во електронскиот систем за евиденција на гаранции во апликацијата СОЦДАД >Модул Гаранции и добива единствена царинска идентификација (евидентен број на гаранција во облик GRN: 20MK00000000xxxx) и код кој се користи при електронска обработка во сите декларации или одобренија. Бројот на гаранцијата се внесува на образецот на Барањето за прифаќање на банкарската гаранција.
64. После прифаќањето на банкарската гаранција, преку автоматски испратена порака од апликацијата СОЦДАД се испраќа информација до банката. На дополнително барање од страна на банката, ОАДО ја известува банката со образец Надворешена комуникација согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа.
65. ОАДО, со електронска пошта ги известува Одделение за алкохол, алкохолни пијалоци и тутунски производи, Одделението за енергенти и електрична енергија и моторни возила и Одделението за надзор, проверка и координација за прифатената и регистрирана гаранција со доставување на GRN бројот на гаранцијата од СОЦДАД модул Гаранции, заради нивно информирање и понатамошно постапување.
66. Прифатената банкарска гаранција важи на целата акцизна територија на Република Северна Македонија.
67. Користењето на гаранцијата се евидентира и се следи во електронскиот систем СОЦДАД.
68. Оригиналната одобрена банкарска гаранција се чува во посебен Регистар на прифатени гаранции од страна на ОАДО.

IX.2 Продолжување рок на важност на банкарска гаранција

69. Банкарската гаранција може да се продолжи пред истек на рокот на важност. Продолжувањето може да биде со поднесување на нова банкарска гаранција или со Анекс кон постоечката гаранција, при што и во двата случаи се поднесува Барање за прифаќање на гаранција на образецот АК-БГ.
70. Барањето од точка 69 на ова Упатство се поднесува до ОАДО најмалку во рок од 30 дена пред истек на рокот на важност на тековната гаранција.
71. Доколку акцизниот обврзник поднесе нова банкарска гаранција, а акцизниот долг кој бил обезбеден со претходната гаранција не е во целост подмирен, односно постои можен акцизен долг кој би настанал, истиот мора да биде обезбеден со новата банкарска гаранција. Новата банкарска гаранција мора да содржи клаузула во која ќе биде назначено дека од неа можат да се наплатат и акцизните долгови кои биле обезбедени со претходната банкарска гаранција.
72. Во случај кога продолжувањето на рокот на важност на гаранцијата се врши со поднесување на Анекс, истиот треба да содржи клаузула дека во продолжениот рок на гаранцијата може да се наплати и акцизниот долг кој бил обезбеден со основната гаранција и претходните анекси кон неа, доколку истите постојат

IX.3 Враќање на банкарска гаранција

73. Банкарската гаранција како инструмент за обезбедување на акцизниот долг се враќа врз основа на писмено барање на акцизниот должник или банката гарант по истекот на рокот на важење, односно по истек на рокот за наплата.
74. По исклучок, со писмено барање на акцизниот должник или банката гарант, гаранција може да се врати и пред истекот на рокот на важење и пред истек на рокот за наплата, само во случаите ако :
- Надлежниот царински орган утврди дека се подмирени сите акцизни долгови кои биле обезбедени со предметната банкарска гаранција, односно дека долгот повеќе не би можел да настане, или
 - Акцизниот должник на банкарската гаранција која се враќа, поднесе нова банкарска гаранција која во целост го презема акцизниот долг кој бил обезбеден со претходно важечката гаранција, а новата банкарска гаранција според утврдената состојба од надлежен царински орган во целост го обезбедува подмирувањето на обврските за акцизен долг кои произлегуваат од претходно важечката гаранција.

IX.4 Ослободување на банкарска гаранција

75. Банкарската гаранција се ослободува кога акцизниот долг за кој што е издадена згасне или акцизниот долг повеќе не може да настане.

76. Банкарската гаранција се ослободува и по истекот на рокот за наплата.
77. На барање на акцизниот должник (налогодавач), ОАДО одобрува ослободување на банкарската гаранција, доколку се утврди дека подносителот ги измирил сите акцизни долгови кои биле обезбедени со предметната банкарска гаранција, односно доколку утврди дека можниот акцизен долг кој бил обезбеден со предметната банкарската гаранција не може повеќе да настане или е обезбеден со нова банкарска гаранција.
78. Секторот за акцизи може да бара од Секторот за правни работи, Одделение за правни работи, застапување пред судовите и управна постапка, Службата за првостепена управна постапка да потврди дека акцизниот долг згаснал, односно дека повеќе не може да настане. По потреба, во одредени случаи каде може да настане акцизен долг ОАДО пред да донесе одлука за ослободување на гаранцијата, може да иницира и вршење контрола кај подносителот на барањето со цел утврдување на стварната состојба на залихите на акцизните добра и постоење на евентуален акцизен долг кој може да настане.

IX.5 Активирање на банкарска гаранција

79. Доколку настанат услови за активирање на банкарската гаранција, односно акцизниот долг кој бил обезбеден со банкарската гаранција не е платен во пропишаниот рок, Секторот за акцизи преку ОАДО доставува известување до Секторот за финансиски прашања и Одделението за наплата на приходи за потреба од преземање активности за наплата на доспеаниот акцизен долг од акцизни декларации, документ за движење или решение за утврден, доспеан а неплатен акцизен долг, на образец Интерна комуникација од Упатството за изглед и структура на документацијата во Царинската управа доколку се работи за доспеан неплатен акцизен долг произлезен од подигнати акцизни марки, неправилности во акцизните постапки поврзани со акцизните добра сместени во акцизен склад, акцизни добра пуштени во слободен промет, користење на акцизни добра спротивно на одредбите од одобрение за повластено користење, неправилности при движење на акцизни добра или други случаи во кој настанал акцизен долг и кој не бил платен во пропишаниот рок а бил обезбеден со банкарска гаранција.
80. По добивање на известувањето од претходната точка, Службата за присилна наплата преку Одделението за наплата на приходи доставува до акцизниот должник/налогодавач, преглед на доспеани неплатени обврски заедно со опомена, на образец Надворешна комуникација од Упатството за изглед и структура на документацијата во Царинската управа.
81. Доколку во рокот даден во опомената не се изврши уплата на акцизниот долг, Службата за присилна наплата преку Одделението за наплата на приходи може да пристапи кон

наплата на акцизниот долг со активирање на гаранцијата согласно Процедурата за присилна наплата⁶.

82. Банката гарант се известува и се обврзува веднаш по добивањето на налогот за наплата од предметната гаранција, да изврши уплата на пресметаниот износ на образец за плаќање на јавни приходи ПП 50, на прв повик и без приговор.
83. Доколку банката не го плати наведениот износ, се применува систем за заштита од евентуална неажурност на банката, и истата во иднина нема да биде прифатена како гарант од страна на Царинската управа.
84. Истата постапка се спроведува и во случај на акцизен долг кој е утврден со решение во првостепена управна постапка и кој не е платен во рок од 10 дена од уредна достава на решението.

Х. Готовински депозит

85. За користење на готовински депозит согласно Законот за акцизите како гаранција за обезбедување на акцизен долг, до ОАДО се поднесува Барање за прифаќање на готовински депозит.

Х.1 Постапка на поднесување и прифаќање на Готовински депозит

86. Барањето за прифаќање на готовински депозит како гаранција се поднесува на Образец Барање за прифаќање на готовински депозит (образец АК-БГ) даден во Прилог 1 на Правилникот за начинот на одночување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи, или Правилникот за начинот на одночување со акциза на енергенти и електрична енергија (Сл. Весник на РСМ број 275/19) или Прилог 4 од Правилникот за движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување (Сл. Весник на РСМ број 279/19).
87. Барањето за прифаќање на готовинскиот депозит (поединечен или општ) се поднесува до ОАДО кое е надлежно за прифаќање, евидентирање, следење и ослободување на готовинскиот депозит, а надлежна за наплатата на акцизен долг од готовинскиот депозит е Службата за присилна наплата при Одделението за наплата на приходи во СФП.
88. Кон секое Барање за прифаќање на готовинскиот депозит (образец АК-БГ) подносителот треба да ги приложи следните документи:
 - Тековна состојба од Централниот регистар на Република Северна Македонија за започнување со работа или потврда од Регистарот за занаетчиј, не постара од 6 месеци,

⁶ Процедурата за присилна наплата како интерен акт е објавена во Депозитарот на документацијата согласно Процедурата за депозитар на документацијата во Царинската управа.

- Потврда од Управата за јавни приходи дека подносителот на барањето редовно ги исполнува даночните обврски и придонеси и нема неплатени долгови, не постара од 30 дена
- Потврда од надлежниот регистар дека против подносителот на барањето и одговорното лице во последните три години не е изречена мерка за безбедност забрана за вршење дејност и
- Потврда од надлежниот регистар дека против подносителот на барањето не е отпочната постапка за стечај или ликвидација;

Покрај горенаведените документи и потврди кои треба да ги приложи подносителот, ОАДО, пред прифаќање на барањето по службена должност обезбедува податоци со кои се потврдува дека подносителот на барањето нема неподмирени а доспееани обврски по основ на долгови спрема Царинската управа.

89. За готовинскиот депозит кој се поднесува при добивање на акцизна дозвола или одобрение за акцизно повластено користење, прилог кон Барањето за прифаќање на готовинскиот депозит за држател на акцизен склад или повластен корисник на акцизни добра е документ Пресметка за висината на гаранцијата издаден од Секторот за акцизи - ОАДО наведен во точка 22 и 37 од ова Упатство.
90. За готовинскиот депозит за обезбедување на акцизен долг кој би можел да настане од подигнати акцизни марки и готовинскиот депозит за обезбедување на акцизен долг кој би можел да настане при движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување, подносителот на барањето самостојно ја утврдува висината на готовинскиот депозит согласно планираниот обем на работа и операции и за истите не е потребна пресметка за висината на гаранцијата.
91. Во случај кога од спроведената проверка на висината на износот за обезбедување на акцизниот долг или од контролата спроведена кај имателот на акцизна дозвола или одобрение за повластен корисник на акцизни добра, се констатира потреба од зголемување на висината на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг, кон Барањето за прифаќање на готовинскиот депозит се приложува Извештај од спроведената контрола за задолженост на гаранцијата изготвен од страна на Секторот за акцизи или Извештајот од спроведената контрола од страна на Секторот за контрола и истраги.
92. Доколку се работи за готовинскиот депозит за обезбедување на акцизен долг со намален износ, прифаќањето на готовинскиот депозит се врши и врз основа на Решение за одобрување на гаранција за акцизен долг со намален износ, наведено во точка 136 и 137 од ова Упатство.
93. Во случај кога барателот самостојно бара зголемување на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг, во прилог на барањето за прифаќање на готовинскиот

депозит доставува Изјава дека зголемувањето го врши врз основа на сопствена проценка согласно планираните активности со акцизната стока во наредниот период.

94. Одлуката по Барањето за прифаќање на готовинскиот депозит се носи во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето, кое е целосно пополнето и кон кое се приложени сите барани документи, во форма на забелешка на образецот на барањето. Одлуката се носи во Секторот за акцизи, преку оверка од страна на самостојниот советник/советник и началникот на ОАДО и помошникот директор на СА.
95. По донесена одлука за прифаќањето на Барањето за прифаќање на готовинскиот депозит, ОАДО го известува барателот преку допис или со електронска пошта во која го упатува барателот да изврши уплата на утврдениот износ на готовинскиот депозит.
96. Уплатата на готовинскиот депозит се врши на депозитна сметка број 090030017569630 на образец за плаќање на јавни приходи ПП 50, при што треба да биде назначен начин на плаќање "итен", со пополнување на шифра "1". Доказ за уплатата е оригинален примерок од образецот за уплатата ПП 50 или отпечатен примерок од конечно реализиран налог за уплата со користење електронско банкарство.
97. На средствата од готовинскиот депозит, Царинската управа не исплаќа камата.
98. Врз основа на известување за извршена уплата на готовинскиот депозит од страна на подносителот, ОАДО ја проверува извршената уплата во модулот СОЦДАД и истата ја евидентира во електронскиот систем за евиденција на гаранции во апликацијата СОЦДАД >Модул Гаранции и добива единствена царинска идентификација (евидентен број на гаранција во облик GRN: 20MK00000000xxxx) и код кој се користи при електронска обработка во сите декларации или одобренија. Овој број се внесува и на образецот на Барањето за прифаќање на готовинскиот депозит.
99. ОАДО, со електронска пошта го известува Одделението за алкохол, алкохолни пијалоци и тутунски производи или Одделението за енергенти и електрична енергија и моторни возила и Одделението за надзор, проверка и координација за прифатен готовински депозит со доставување на GRN број на регистрираната гаранција од СОЦДАД модул Гаранции за регистрираниот готовински депозит, заради нивно информирање и понатамошно постапување.
100. Користењето на готовинскиот депозит се евидентира и се следи во електронскиот систем СОЦДАД.
101. Врз основа на извршена регистрација на готовинскиот депозит ОАДО на акцизниот обврзник му издава потврда за користење на готовински депозит како гаранција.

Потврдата за користење на готовински депозит се издава на образец АК-ПГД која е дадена во Прилог 1 на ова Упатство.

102. Потврдата за готовинскиот депозит АК-ПГД ги содржи следните податоци:

- број на потврдата,
- рок за употреба на готовинскиот депозит во постапката или забелешка во случај да се употребува на неопределено време,
- висина на износот на готовинскиот депозит,
- податоци за акцизниот обврзник (назив, седиште, даночен број),
- датум на уплата на средствата на депозитна сметка,
- акцизна постапка за која важи готовинскиот депозит и
- потпис на овластено лице и печат на надлежниот царински орган;

Х.2 Активирање на готовински депозит

103. Доколку настанат услови за активирање на готовинскиот депозит, односно акцизниот долг кој бил обезбеден со депозитот не е платен во пропишаниот рок, Секторот за акцизи преку надлежните раководители доставува известување до Секторот за финансиски прашања и Одделението за наплата на приходи за потреба од преземање активности за наплата на доспеаниот акцизен долг на образец Интерна комуникација од Упатството за изглед и структура на документацијата во Царинската управа доколку се работи за досеан неплатен акцизен долг произлезен од подигнати акцизни марки, неправилности во акцизните постапки поврзани со акцизните добра сместени во акцизен склад, акцизни добра пуштени во слободен промет, користење на акцизни добра спротивно на одредбите од одобрение за повластено користење, неправилности при движење на акцизни добра или други случаи во кој настанал акцизен долг и кој не бил платен во пропишаниот рок а бил обезбеден со готовински депозит.

104. По добивање на известувањето од претходната точка, Службата за присилна наплата доставува до акцизниот должник преглед на доспеани неплатени обврски заедно со опомена, на образец Надворешна комуникација од Упатството за изглед и структура на документацијата во Царинската управа, дека во случај ако долгот не се подмири во рок од два работни дена, износот ќе се наплати од готовинскиот депозит.

105. Доколку во рокот даден во опомената не се изврши уплата, Службата за присилна наплата пристапува кон наплата на акцизниот долг со префрлување на износот од депозитната сметка 090030017569630 на евидентната сметка соодветна на видот на акцизното добро.

Х.3 Враќање на готовински депозит

106. Доколку акцизниот обврзник не сака повеќе да употребува готовински депозит како инструмент за обезбедување на акцизниот долг, за тоа го известува царинскиот орган, со поднесување на писмено барање за враќање на готовински депозит. Барањето се поднесува до ОАДО.

107. Барање за враќање на готовински депозит не може да се поднесе доколку со готовинскиот депозит се обезбедува долг за акцизен склад или за повластен корисник на акцизни добра, а во претходна постапка не е извршена замена на готовинскиот депозит со друга гаранција која е претходно одобрена од СА.
108. Барањето за враќање на готовинскиот депозит се поднесува на Образец АК-БВГД, кој е даден во Прилог 2 на ова Упатство. Акцизниот обврзник не може да го употребува готовинскиот депозит од денот кога поднел барање за враќање на уплатените средства.
109. Врз основа на поднесеното барање, ОАДО, одобрува враќање на готовинскиот депозит, само доколку по истиот нема доспеани долгови за плаќање и кога акцизен долг не може повеќе да настане. По потреба, во одредени случаи каде може да настане акцизен долг ОАДО пред да донесе одлука за враќање на готовинскиот депозит, може да иницира и вршење контрола кај подносителот на барањето со цел утврдување на стварната состојба на залихите на акцизните добра и постоење на евентуален акцизен долг кој може да настане.
110. Кога акцизниот обврзник поднел барање за делумно враќање на уплатените средства може од денот на поднесување на барањето и понатаму да го употребува готовинскиот депозит само во висина на преостанатиот износ.
111. Акцизниот обврзник кој поднел готовински депозит како гаранција за една акцизна постапка може да бара враќање на депозитот по завршување на постапката само кога истата е завршена согласно законските прописи и настанатата акциза е платена, односно акцизата не е настаната и не може повеќе да настане.

ДЕЛ 4 – НАМАЛЕН ИЗНОС НА АКЦИЗНИ ГАРАНЦИИ

XI. Утврдување намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг

112. Намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг може да се утврди за гаранциите за обезбедување на акцизен долг на држатели на акцизен склад и повластени корисници на акцизни добра.
113. За гаранциите за обезбедување на акцизен долг за акцизни марки и гаранциите за обезбедување на акцизен долг при движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување, не е дозволено утврдување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг.

114. По правило, намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг се одобрува на акцизни обврзници за кои постои историја на користење на акцизните постапки во Царинската управа и историја на почитување на превземените обврски од издадените одобренија за акцизни постапувања.

XII. Постапка на утврдување намален износ на гаранција

115. Согласно одредбите од член 30 став (5) и (6) од Законот за акцизите, надлежниот царински орган, ОАДО може во претходно утврдена постапка да утврди и понизок износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг кој може да настане, под услов да се исполнети критериумите предвидени во член 30 став (5) од Законот за акцизите, и тоа:
- 1) Критериумот кој се однесува на задоволителен систем за управување со комерцијална евиденција која овозможува соодветни царински контроли, се смета за исполнет кога:
 - Евиденцијата која ја води барателот е соодветна за следење на задолженоста на гаранцијата во секој момент, и
 - Барателот има внатрешна пишана процедура за следење на задолженоста на гаранцијата и систем на внатрешна контрола за да не се надмине висината на акцизниот долг при ставање на акцизните добра во постапка за која не е обезбеден соодветен износ на општата гаранција.
 - 2) Критериумот кој се однесува на докажана солвентност, се смета за исполнет ако солвентноста на барателот може да се докаже за последните три години. За целите на овој член, докажана солвентност значи добра финансиска состојба која е доволна за исполнување на обврските на барателот, а која се однесува на карактеристиките на видот на деловните активности. Ако барателот е основан пред помалку од три години од поднесување на барањето, неговата докажана солвентност се проценува врз база на податоците и информациите кои се достапни.
116. Постапка на утврдување намален износ на гаранција, генерално започнува со претходна најава и средба со одговорното лице/лица на компанијата која поседува одобрение за акцизен склад или одобрение за повластен корисник на акцизни добра. Во принцип состанокот се врши во просториите на Царинската управа во присуство на одговорните раководни лица на Секторот за акцизи, помошник директор на СА и началникот на ОАДО. Состанокот може да се одвива и со користење на он-лајн платформа за интернет видео комуникација. По потреба се вклучуваат и други лица од други служби во Царинската управа.
117. На состанокот барателот дава основни информации за компанијата која планира активности поврзани со акцизните добра во наредниот период, за производство, складирање или за увоз на акцизни производи, за користење на акцизни производи за повластено користење, финансиската стабилност на компанијата и образложение за потребата од намалувањето на износот на гаранцијата. На состанокот барателот

подетално се запознава со законските основи за постапките и условите поврзани со можноста за намалување на износот на гаранцијата за обезбедување на акцизниот долг, процентот за намалување на износот на гаранцијата и условите кои треба да бидат исполнети за секое поединечно ниво на намалување.

118. По направениот информативен состанок, акцизниот обврзник доколку смета дека може да ги исполни предвидените критериуми, услови и обврски за утврдување намален износ на гаранција поднесува Барање за утврдување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг до Секторот за акцизи – ОАДО, при што ја приложува следната општа потребна документација (за сите видови намалувања):

- Тековна состојба од Централниот регистар на Република Северна Македонија за започнување со работа или потврда од Регистарот за занаетчи, не постара од 6 месеци,
- Потврда од Управата за јавни приходи дека подносителот на барањето редовно ги исполнува даночните обврски и придонеси, не постара од 30 дена
- Извештај за економска состојба на барателот издадена од Централниот регистар,
- Податоци за предвидени, односно вообичаени годишни количини на производство, т.е. количина за складирање на акцизни добра на залиха по вид, како и предвидени, односно вообичаени количини на примени или транспортирани акцизни добра,
- Извештај за просечни месечни задолжувања кон Царинската управа за шестмесечен период,
- Потврда од надлежниот регистар дека против подносителот на барањето и одговорното лице во последните три години не е изречена мерка за безбедност забрана за вршење дејност и
- Потврда од надлежниот регистар дека против барателот не е отпочната постапка за стечај или ликвидација;
- Пресметка на референтниот износ на гаранцијата според формулите дадени во точка 12 или 37 од ова Упатство, како и приложени податоци за пресметка на истиот.

Покрај овие документи, надлежниот царински службеник во ОАДО, по службена должност обезбедува податоци од Одделението за наплата на приходи и Одделение за правни работи, застапување и управна постапка, дека подносителот на барањето не е должник по ниеден основ и ги има подмирено сите доспеани долгови спрема Царинската управа.

119. ОАДО, може да побара и дополнителни податоци во случаите кога било кој податок даден во барањето е непотполн или несоодветен.

120. Намалувањето на референтниот износ на гаранцијата може да се врши во следниот обем:

- Намалување до 50 % од референтниот износ на гаранцијата
- Намалување до 30 % од референтниот износ на гаранцијата
- Намалување до 5 % од референтниот износ на гаранцијата

XII.1 Утврдување на намален износ до 50 % од референтниот износ на гаранцијата

121. Утврдување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг во износ до 50% од референтниот износ на гаранцијата, може да се одобри за акцизните обврзници од член 30 став (1) од Законот за акцизите, доколку покрај општата потребна документација дефинирана во точка 118 од ова Упатство, приложат потребна документација од која може да се утврди дека :

- 1) Акцизниот обврзник има воспоставен сметководствен систем кој е во согласност со општо прифатените сметководствени правила и прописите кои се применуваат, овозможува проверки согласно акцизното постапување и поседува архивирана евиденција која овозможува контрола и следливост на податоците во сметководствениот систем.
 - Доказ за исполнување на овој критериум е изјава за водење сметководство според прифатените сметководствени правила и прописите кои се применуваат, опис на начинот на водење и евидентирање на податоците во истиот како и поседување на архивирана евиденција.
- 2) Акцизниот обврзник има организациска структура која соодветствува со видот и опфатот на работењето и е соодветна за управување со постапките со акцизните добра и систем за внатрешна контрола со кој можат да се откријат, спречат и исправат грешките.
 - За докажување на овој критериум, акцизниот обврзник доставува организациона шема на компанијата, детален опис на постапките и обврските на вработените за постапување со акцизните добра, опис на внатрешно-контролниот систем за откривање на грешки при постапувањето со акцизните добра. Како доказ за исполнетоста на горенаведените услови ќе се смета воспоставена процедура за постапување со акцизните добра и дефинирани одговорности и овластувања на лицата кои постапуваат со акцизните добра. Сертификат за стандардизирањето на воспоставениот систем на менаџирање со процесите во компанијата ќе се смета како дополнителен доказ во прилог на исполнетоста на овој критериум (пр. ISO 9001:2015) или Интегриран систем за менаџирање.
- 3) Акцизниот обврзник располага со доволно финансиски средства за да може да ги исполни своите обврски за делот на референтниот износ кој не е покриен со акцизната гаранција.
 - Овој критериум се докажува со позитивен показател за висината на расположивите финансиски средства за покривање на обврските, даден во Информација за финасиско-економска состојба на барателот издаден од Централниот регистар и/или Ревизорски извештај на друштвото издаден од независна ревизорска куќа.

XII.2 Утврдување на намален износ до 30 % од референтниот износ на гаранцијата

122. Утврдување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг во износ до 30% од референтниот износ на гаранцијата, може да се одобри за акцизните обврзници од член 30 став (1) од Законот за акцизите, доколку покрај општата потребна документација предвидена во точка 118 и документацијата наведена во точка 121 од ова Упатство, како и следната потребна документација од која може да се утврди дека :

- 1) Акцизниот обврзник има воспоставен систем и процедури за работа со кој овластените вработени лица имаат упатства за известување на надлежните царински органи секогаш кога откриваат потешкотии при исполнување на пропишаните обврски и поседуваат систем за известување и информирање на надлежниот царински орган за таквите потешкотии.
 - Како доказ за исполнување на овој критериум, се приложуваат воспоставени процедури за постапување на одговорните лица во компанијата согласно барањата за известување на надлежните царински органи секогаш кога откриваат потешкотии при исполнување на пропишаните обврски со акцизните добра. Од особена важност ќе бидат вакви процедури кои се интегрирани во рамки на воспоставениот систем на менаџирање со процесите во компанијата. Како дополнителен доказ за исполнетоста на овој критериум ќе се смета и поседување на одобрение за Овластен економски оператор за безбедност и сигурност, издаден од Царинската управа.

XII.3 Утврдување на намален износ до 5 % од референтниот износ на гаранцијата

123. Утврдување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг во износ до 5% од референтниот износ на гаранцијата, може да се одобри за акцизните обврзници од член 30 став (1) од Законот за акцизите, доколку покрај општата потребна документација од точка 118, ја приложат и документацијата наведена во точките 121 и 122 од ова Упатство, како и следната потребна документација од која може да се утврди дека:

- 1) Акцизниот обврзник на царински орган кој спроведува контрола, му овозможува физички пристап до сметководствениот систем и ако е возможно пристап до податоците за производствените и трговските евиденции поврзани со акцизните добра, како и пристап до податоците и евиденциите за движење на акцизните добра.
 - Доказ за исполнетост на овој критериум е поседување на интегриран електронски систем на работа на компанијата и доставување на корисничко име и лозинка наменети за користење од страна на надлежен царинскиот орган при вршење на контроли. Корисничкото име и лозинка во затворен и оверен плик се доставува кон Барањето за намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг. Паралелно се доставува и оверена изјава од подносителот на барањето дека пристапот со користење на корисничко име и лозинка, како и пристап до останатата документација поврзана со постапувањето со акцизните

добра ќе биде овозможен во секое време на работа на барателот за време на спроведување на контролите од страна на царински орган.

- 2) Акцизниот обврзник воспоставил систем и постапки за архивирање на податоците и на евиденцијата и заштита од губење на податоците.
 - Доказ за исполнетост на овој критериум е поседување на интегриран електронски систем на работа на компанијата, воспоставен систем на back-up на податоците и чување на податоците на друга безбедна локација.
- 3) Акцизниот обврзник има воспоставени мерки за заштита на електронскиот систем од неовластен пристап и заштита на својата документација.
 - Доказ за исполнетост на овој критериум е опис на начинот на кој е заштитен електронскиот систем и документите од неовластен надворешен пристап и заштита од трајно губење или злоупотреба на податоците.

XIII. Постапка на прифаќање на барањето за намален износ на гаранција

124. Барањето за намален износ на гаранција се поднесува до Секторот за акцизи, ОАДО. Началникот на ОАДО го разгледува барањето и го доделува на понатамошна проверка до самостојниот советник/советник во ОАДО.
125. Самостојниот советник/советник го разгледува барањето и доставените документи и податоци, проверува дали се доставени сите потребни документи и прилози наведени во точка 118-123 од ова Упатство, при што користи Листа на потребна документација ЛПД дадена во Прилог 3 на ова Упатство, го проверува пресметаниот референтниот износ на гаранцијата (во полн износ) приложен кон барањето согласно доставените податоци од подносителот и доколку барателот има историја на користење на акцизните постапки изработува Извештај за задолженост на гаранцијата согласно постапката опишана во точка 26 од ова Упатство.
126. Доколку при проверката самостојниот советник констатира дека пресметаниот референтниот износ на гаранцијата соодветствува со приложените податоци, приложената документација и поднесените докази за исполнетост на критериумите се во согласност со условите за одобрување на намален износ на гаранција, изготвува мислење на образец Интерна комуникација согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа, во кое е направена кратка анализа на приложената документација и прифатливост/неприфатливост на поднесените докази за исполнетост на критериумите и условите за одобрување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизниот долг и истото го доставува до началникот на ОАДО.
127. Доколку при проверката самостојниот советник констатира дека не се приложени сите барани документи од точка 118 од ова Упатство или пресметката не соодветствува со приложените податоци и/или со Извештајот за задолженоста на гаранцијата, или не се

приложени потребните докази за исполнетост на критериумите и условите за одобрување на намален износ на гаранцијата наведени во точките 121, 122 и 123 од ова Упатство, го известува подносителот и му дава дополнителен рок за доставување на потребните документи, податоци или докази за исполнетост на условите и критериумите за намалување на износот на гаранцијата.

128. Целокупната постапка на проверка и доставување на мислење од страна на самостојниот советник треба да се спроведе во рок не подолг од 15 дена по добивање на комплетираното Барање за утврдување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг.
129. Началникот на ОАДО, по добиено мислење од самостојниот советник/советник, формално го разгледува предметното барање и преку електронска пошта ја известува Комисијата за утврдување на исполнетост на условите за користење на гаранции за обезбедување на акцизен долг со намален износ (во понатамошен текст: Комисија), за пристигнато и разгледано Барање за утврдување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг.
130. Комисијата се формира од страна на директорот на Царинската управа на РСМ а по поднесен предлог од страна на помошникот директор на СА. Комисијата е составена од пет члена со времетраење од три години. Членови во Комисијата по правило се помошниците директори од Секторот за акцизи и Секторот за финасиски прашања, началникот на ОАДО, а два члена се номинираат од страна на директорот на Царинската управа на РСМ. Комисијата има за задача да ја утврди исполнетоста на условите за намалување на референтниот износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг.

XIV. Постапување на Комисијата

131. Утврдувањето на исполнетоста на условите за прифаќање на гаранција за обезбедување на акцизен долг со намален износ го врши Комисијата од точка 132 на ова Упатство која одлучува со мнозинство гласови.
132. Началникот на ОАДО во претходна консултација со членовите на Комисијата свикува состанок на кој се разгледува поднесеното барање и доставеното мислење. Комисијата ја проверува исполнетоста на условите за намалување на референтниот износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг и доколку смета дека условите се исполнети, доставува предлог за одобрување на барањето за намален износ на гаранција за акцизен долг на образец Останати образци согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа и истиот го доставува до Секторот за акцизи за понатамошно постапување.
133. Доколку Комисијата утврди дека условите не се исполнети заради непотполни податоци, информации или потребни документи, може да побара истите да се достават во рок од 15 дена од прием на барањето за достава на дополнителните податоци. Барањето го креира

и испраќа самостојниот советник/советник во ОАДО, по доставена информација од началникот на ОАДО и кој е член на Комисијата. Ако и после превземените активности и доставените дополнителни податоци, барателот не ги задоволува пропишаните услови или критериуми, или податоците во доставените документи не се во согласност со бараните услови, Комисијата доставува предлог со образложение за одбивање на барањето за намален износ на гаранција за акцизен долг на образец Останати образци согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа и истиот се доставува до СА за понатамошно постапување.

134. Во постапка на одлучување по поднесено барање, Комисијата може да го повика и барателот да даде дополнителни појаснувања или информации по поднесеното барање, а по потреба Комисијата може да бара и други податоци и информации од други институции или служби во државата, поврзани со работењето на барателот.

XV. Решение за одобрување/одбивање намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг

135. Врз основа на предлогот на Комисијата, помошник директорот на СА донесува Решение за одобрување/одбивање на барањето за намален износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг на образец за одлуки, решенија согласно Упатството за изглед и структура на документацијата во Царинската управа. Решението се доставува до подносителот на барањето за утврдување на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг.
136. Решението за одобрен намален износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг, се поднесува како прилог кон барањето за прифаќање на гаранција, заедно со оригиналниот примерок на гаранцијата/уплатениот готовински депозит.

XVI. Следење на исполнетост на условите за намален износ на гаранција

137. Следење на исполнетост на условите за намалување на референтниот износ на гаранциите за обезбедување на акцизен долг врши СА, ОАДО, најмалку еднаш на 2 години. Самостојниот советник во ОАДО, доставува барање до акцизниот обврзник на кој му е одобрен намален износ на гаранција за акцизен долг на образец Надворешна комуникација согласно Упатството за изглед и структура на документацијата на Царинската управа, со кое бара да се достават следните документи заради потврдување на исполнетост на условите за намален износ на гаранција:
- Тековна состојба од Централниот регистар на Република Северна Македонија или потврда од Регистарот за занаетчии, не постара од 6 месеци,
 - Потврда од Управата за јавни приходи дека подносителот на барањето редовно ги исполнува даночните обврски и придонеси, не постара од 30 дена
 - Извештај за економска состојба на барателот издадена од Централниот регистар,

- Податоци за предвидени, односно вообичаени годишни количини на производство, т.е. количина за складирање на акцизни добра на залиха по вид, како и предвидени, односно вообичаени количини на примени или транспортирани акцизни добра,
- Извештај за просечни месечни задолжувања кон Царинската управа за шестмесечен период,
- Потврда од надлежниот регистар дека против подносителот на барањето и одговорното лице во последните три години не е изречена мерка за безбедност забрана за вршење дејност и
- Потврда од надлежниот регистар дека против барателот не е отпочната постапка за стечај или ликвидација;
- Податоци и пресметка на референтниот износ на гаранцијата според формулите дадени во точка 59 или 67 од ова Упатство.
- Изјава дека во континуитет се исполнуваат условите за намалување на референтниот износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг

Покрај овие документи, надлежниот царински службеник во ОАДО по службена должност:

- Обезбедува податоци од Одделението за наплата на приходи и Одделението за правни работи, застапување и управна постапка, дека акцизниот обврзник не е должник по ниеден основ и ги има подмилено сите доспеани долгови и
- Изготвува Извештајот за задолженоста на гаранцијата согласно постапката опишана во точка 26 од ова Упатство.

138. По добивање на бараните документи наведени во претходната точка, самостојниот советник/советник во ОАДО изготвува Информациска за исполнетоста на условите за мален износ на гаранција од добиените документи и направената анализа на образец Интерна комуникација од Упатството за изглед и структура на документацијата во Царинската управа која заедно со прилозите ја доставува до началникот на ОАДО и до помошник директорот на СА.

139. Во случај кога во Информациската се содржани информации кои наведуваат дека нема континуитет во исполнетоста на критериумите и условите за намалување на референтниот износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг, во договор со помошникот директор на СА, началникот на ОАДО свикува состанок на Комисијата од точка 130 од ова упатство. Во спротивно кога од содржината на Информациската јасно произлегува постоењето на континуитет во исполнетоста на критериумите и условите за намалување на референтниот износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг, информацијата преку електронска пошта се испраќа до членовите на Комисијата.

140. По добиената Информациска дека во континуитет не се исполнуваат критериумите и условите за намалување на референтниот износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг, Комисијата со допис го известува акцизниот обврзник и бара дополнителни информации и појаснување на констатираните состојби за исполнетоста на условите за мален износ на гаранција, наведени во Информациската. Дописот го испраќа

самостојниот советник/советник во ОАДО, по претходно известување од страна на началникот на ОАДО.

141. Врз основа на изнесените податоци и информации од страна на акцизниот обврзник и приложената документација, Комисијата може да одлучи за продолжување на користење на намален износ на гаранција за обезбедување на акцизен долг или да одлучи акцизниот обврзник да го обезбеди акцизниот долг со повисоко ниво на обезбедување од претходно одобрениот обем за намалување на референтниот износ на гаранцијата.

142. Врз основа на донесената одлука и дадено образложение, Комисијата доставува предлог одлука на образец Интерна комуникација од Упатството за изглед и структура на документацијата во Царинската управа до Секторот за акцизи по која помошник директорот на СА дава насоки за понатамошно постапување:

- укинување на одобрувањето за употреба на гаранција со намален износ,
- подигнување на нивото на обезбедување на гаранцијата со намален износ на повисок износ за обезбедување или
- продолжување на важноста на одобрувањето за употреба на гаранција со намален износ

143. Врз основа на донесената одлука од Комисијата и насоката за понатамошно постапување од претходната точка, помошник директорот на СА донесува:

- Решение за укинување на одобрениот намален износ на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг или
- Решение за подигнување на нивото на обезбедување на гаранцијата со намален износ на повисок износ за обезбедување,

на образец за одлуки, решенија согласно Упатството за изглед и структура на документацијата во Царинската управа.

144. Решението од претходната точка на ова Упатство, самостојниот советник/советник во ОАДО го доставува до акцизниот обврзник, кој е должен во рок од 30 дена од приемот да достави нова гаранција со референтен износ кој не е намален, а е пресметан согласно соодветната формула дадена во делот за утврдување на износ на гаранција во ова Упатство.

145. Доколку акцизниот обврзник не постапи по задолженијата наведени во доставеното Решение и не го прилагоди износот на гаранција, се смета дека истиот недоставил гаранција за обезбедување на акцизен долг со што настанува неисполнување на еден од условите за стекнување на:

- акцизна дозвола наведени во член 21 став 1 точка 8 од Законот за акцизи, по што следи покренување постапка за укинување на акцизната дозвола согласно член 26 став 2 точка 6 од Законот за акцизите

- одобрение за повластен корисник на акцизни добра наведени во член 21 став 1 точка 8 од Законот за акцизи, по што следи покренување постапка за укинување на одобрението за повластен корисник на акцизни добра согласно член 55 став 2 точка 7 од Законот за акцизите.

по што Секторот за акцизи соодветно постапува по новонастанатата состојба.

ДЕЛ 4 – ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

XVII. Преоден временски период

146. Заклучно со 30.09.2023 година, приемот, прифаќањето, евидентирањето и следењето на гаранциите за обезбедување на акцизен долг предмет на ова Упатство, ќе ги врши Секторот за акцизи преку организационите единици во негов состав. Почнувајќи од 01.10.2023 година, дел од надлежноста за постапување со гаранциите за обезбедување на акцизен долг наведени во ова Упатство, се префрлаат во Секторот за финансиски прашања преку организациони единици во негов состав, за што е потребно претходно усогласување и ревидирање на ова Упатство за таа цел.
147. По префрлање на надлежноста во Секторот за финансиски прашања, Секторот за акцизи ќе ги извршува само оние активности поврзани со гаранциите за обезбедување на акцизен долг, кои се опишани во ова Упатство како надлежност на Секторот за акцизи, односно организационите единици во негов состав.
148. Со премин на надлежноста, Секторот за акцизи ќе ја предаде на Секторот за финансиски прашања целокупната документација за прифатени барања за прифаќање на банкарски гаранции со прифатените банкарски гаранции и анекси во оригинал за обезбедување на акцизен долг почнувајќи од 01.01.2020 година заклучно со 30.09.2023 година.
149. До моментот на воспоставувањето на потребните функционалности во системот СОЦДАД, поедини одредби наведени во точка 10 и цела Глава X – Готовински депозит од ова Упатство, нема да се применуваат.

XVIII. Завршни одредби

150. Одговорни за спроведување на ова Упатство се вработените во СА, СФП и Комисијата од точка 130 од ова Упатство.
151. Надлежни за предлог измени и дополнувања на ова Упатство се помошник директорот на СА, помошник директорот на СФП, началникот на ОАДО и началникот на Одделението за наплата на приходи.

152. Контрола на спроведувањето на одредбите од ова Упатство врши Одделението за внатрешна ревизија и Секторот за професионална одговорност.
153. Секое постапување спротивно на ова Упатство повлекува дисциплинска одговорност.
154. Сите непосредни раководители се должни со ова Упатство да ги запознаат вработените во организационата единица со која раководат.
155. СА, во соработка со СИКТ е должен да обезбеди објавување на донесеното Упатство на интранет страницата на Царинската управа согласно Процедурата за депозитар на документација.
156. Со денот на влегување во сила на ова Упатство престанува да важи 01.30.37.УП.011.01 Упатството за гаранции за обезбедување на акцизен долг број 01-066682/20-0001 од 04.12.2020 година
157. Ова Упатство влегува во сила со денот на донесувањето.

Бр. 01- 066682/20-0002
Скопје, 01. 10. 2021

Директор
М-р Славица Кутиров

Прилози:

- 01.30.37.УП.011.01-ОБ.01.02 - Потврда за користење готовински депозит АК-ПГД – Прилог 1
- 01.30.37.УП.011.01-ОБ.02.02 - Барање за враќање на готовински депозит АК-БВГД - Прилог 2
- 01.30.37.УП.011.01-ОБ.03.02 - Листа на потребна документација ЛПД - Прилог 3
- Предлог образец за Банкарска Гаранција БГ - Прилог 4

Упатството го подготви: Сектор за акцизи

Приматели: Директор,
Заменик директор,
Советници на директорот,
Помошници директори на сектори,
Началници на независни одделенија,
Управници на царинарници

Примерок доставен: Интерна

Оригиналот се чува во: Сектор за акцизи
Архива

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

ЦАРИНСКА УПРАВА

Сектор за акцизи – Одделение за акцизни дозволи и одобренија

01.30.37.УП.011.02-ОБ.01.02

ПРИЛОГ 1 – ПОТВРДА ЗА КОРИСТЕЊЕ ГОТОВИНСКИ ДЕПОЗИТ

Образец АК-ПГД

Врз основа на член 31 став (2) алинеа (2) од Законот за акцизите, Царинската управа на Република Северна Македонија издава

ПОТВРДА ЗА КОРИСТЕЊЕ ГОТОВИНСКИ ДЕПОЗИТ Број:

1. Акцизниот должник од при Царинската управа положи готовински депозит за обезбедување на плаќање на долг во висина од денари

2. Датум на уплата на готовинскиот депозит: година

2. Готовинскиот депозит важи за обезбедување на плаќање на акцизен долг за акцизен склад, издадени акцизни марки, повластено користење на акцизни добра во период од до година

3. Податоци за акцизниот должник

Даночен број:

Назив:

Седиште:

Поштенски број: Место:

4. Акцизниот должник може да го употреби готовинскиот депозит при обезбедување на плаќањето на обврските кои можат да произлезат од Законот за акцизите.

5. Акцизниот должник може да ја употребува оваа потврда за обезбедување на плаќањето на акцизниот долг кај следниве царински органи:

.....
.....

6. Готовинскиот депозит се намалува за секој платен износ по ова обезбедување до вкупната висина на готовинскиот депозит.

7. Оваа потврда е издадена во еднакви примероци.

М.П.

Место и датум

Потпис на овластеното лице

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

Сектор за акцизи – Одделение за акцизни дозволи и одобренија

01.30.37.УП.011.02-06.02.02

ПРИЛОГ 2 – БАРАЊЕ ЗА ВРАЌАЊЕ НА ГОТОВИНСКИ ДЕПОЗИТ

Образец АК-БВПГД

БАРАЊЕ ЗА ВРАЌАЊЕ НА ГОТОВИНСКИ ДЕПОЗИТ			
1.	Податоци за подносителот на барањето		
	Назив		
	Адреса		
	Даночен број	Матичен број	
	Одговорно лице	Лице за контакт	
	Телефон/Телефакс	Е-маил	
2.	Износ за готовинскиот депозит:		
3.	Жиро сметка на која ќе се изврши враќањето:		
4.	Подносител на барањето		
	Име и презиме на одговорно лице		
	Потпис на одговорно лице		(м.п.)

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

Сектор за акцизи – Одделение за акцизни дозволи и одобренија

01.30.37.УП.011.02-06.03.02

ПРИЛОГ 3 – ЛИСТА НА ПОТРЕБНИ ДОКУМЕНТИ

Образец ЛПД

I.	Податоци за подносителот на барањето за намален износ на гаранција	
1.	Назив	
2.	Даночен број	
3.	Седиште	
4.	Адреса и град	
5.	Одговорно лице	
6.	Податоци за контакт	
7.	Дејност	
8.	Локации	
9.	Акцизни добра	
10.	Број на акцизно одобрение	
II.	Опис на општи документи и прилози	
1.	Тековна состојба од Централниот регистар на Република Северна Македонија или потврда од Регистарот за занаетчи, не постара од 6 месеци	☐
2.	Потврда од Управата за јавни приходи дека подносителот на барањето редовно ги исполнува даночните обврски и придонеси, не постара од 30 дена	☐
3.	Извештај за економска состојба на барателот издадена од Централниот регистар,	☐
4.	Податоци за предвидени, односно вообичаени годишни количини на производство, т.е количина за складирање на акцизни добра на залиха по вид, како и предвидени, односно вообичаени количини на примени или транспортирани акцизни добра,	☐
5.	Извештај за просечни месечни задолжувања кон Царинската управа за шестмесечен период,	☐
6.	Потврда од надлежниот регистар дека против подносителот на барањето и одговорното лице во последните три години не е изречена мерка за безбедност забрана за вршење дејност и	☐
7.	Потврда од надлежниот регистар дека против барателот не е отпочната постапка за стечај или ликвидација;	☐
8.	Пресметка на референтниот износ на гаранцијата според формулите дадени во точка 12 или 37 од Упатството за за гаранции за обезбедување на акцизен долг, како и приложени податоци за пресметка на истиот.	☐
9.	Податоци од Одделението за наплата на приходи дека подносителот на барањето не е должник по ниеден основ и ги има подмилено сите доспеани долгови спрема Царинската управа.	☐
10.	Податоци од Одделение за правни работи, застапување и управна постапка, дека подносителот на барањето не е должник по ниеден основ и ги има подмилено сите доспеани долгови спрема Царинската управа.	☐

III.	Опис на документацијата потребна за намален износ на гаранција за 50 %	
1.	Изјава за водење сметководство според прифатените сметководствени правила и прописите кои се применуваат	☐
2.	Опис на начинот на водење и евидентирање на податоците и поседување на архивирана евиденција	☐
3.	Организациона шема на компанијата, детален опис на постапките и обврските на вработените за постапување со акцизните добра, опис на внатрешно-контролниот систем за откривање на грешки при постапувањето со акцизните добра	☐
4.	Доказ за воспоставена процедура за постапување со акцизните добра и дефинирани одговорности и овластувања на лицата кои постапуваат со акцизните добра.	☐
5.	Сертификат за стандардизирањето на воспоставениот систем на менаџирање со процесите во компанијата или доказ за Интегриран систем за менаџирање	☐
6.	Информација за финасиско-економска состојба на барателот издаден од Централниот регистар и/или Ревизорски извештај на друштвото издаден од независна ревизорска куќа	☐
IV.	Опис на документацијата потребна за намален износ на гаранција за 30 %	
1.	Доказ за воспоставени процедури за постапување на одговорните лица во компанијата согласно барањата за известување на надлежните царински органи секогаш кога откриваат потешкотии при исполнување на пропишаните обврски со акцизните добра	☐
2.	Одобрение за Овластен економски оператор за безбедност и сигурност, издаден од Царинската управа	☐
V.	Опис на документацијата потребна за намален износ на гаранција за 5 %	
1.	Доказ за поседување на интегриран електронски систем за работа на компанијата	☐
2.	Доставено корисничко име и лозинка наменети за користење од страна на надлежен царинскиот орган при вршење на контроли. Корисничкото име и лозинка се доставуваат во затворен и оверен плик.	☐
3.	Изјава од подносителот на барањето дека пристапот со користење на корисничко име и лозинка, како и пристап до останатата документација поврзана со постапувањето со акцизните добра ќе биде овозможен во секое време на работа на барателот за време на спроведување на контролите од страна на царински орган.	☐
4.	Доказ за поседување на интегриран електронски систем на работа на компанијата, воспоставен систем на back-up на податоците и чување на податоците на друга безбедна локација	☐
5.	Опис на начинот за заштита на електронскиот систем и документите од неовластен надворешен пристап и заштита од трајно губење или злоупотреба на податоците	☐

ПРИЛОГ 4 – Предлог Образец за Банкарска Гаранција (БГ)

(меморандум на банката)

ГАРАНЦИЈА
за обезбедување на акцизен долг

Гарантот: _____

По налог на : _____

за обезбедување на акцизен долг согласно Законот за акцизите („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 108/19, 143/19, 225/19 и 275/19, а во корист на Царинска управа на Република Северна Македонија, издава:

ГАРАНЦИЈА бр.
за обезбедување на акцизен долг

Оваа гаранција на износ до _____ денари може да се употребува за наплата на акцизен долг за:

- ☐ акцизни добра кои се произведуваат, складираат, чуваат во акцизен склад или пуштаат во слободен промет
- ☐ акцизен долг за подигнати акцизни марки
- ☐ повластено користење на акцизни добра
- ☐ движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување
- ☐ мала независна пивара
- ☐ мала дестилерија
- ☐ други случаи за обезбедување на акцизен долг

на територијата на Република Северна Македонија во период на важност од _____ год. до _____ год.
со краен рок за наплата до _____ год.

ПОДАТОЦИ ЗА ГАРАНТОТ

Матичен број:
Даночен број:
Назив на гарантот:
Седиште:
Поштенски број: Место:
Жиро сметка:
која се води кај:

ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИЗЕН ДОЛЖНИК - НАЛОГОДАВАЧ

Матичен број:
Даночен број:
Назив:
Седиште:
Поштенски број: Место:

Гарантот се обврзува дека “на прв повик” и “без приговор” ќе го плати долгот согласно Законот за акцизите, до висината која е наведена во оваа гаранција, а кој настанал или би можел да настане во рок на важење на гаранцијата.

¹ Оваа гаранција се употребува и за обезбедување на акцизен долг за акцизни добра кои се произведуваат, складираат, чуваат во акцизен склад, кои пуштаат во слободен промет, за подигнати акцизни марки, за повластено користење на акцизни добра, движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување, мала независна пивара, мала независна дестилерија и други случаи за обезбедување на акцизен долг на територијата на Република Северна Македонија започнати во рокот на важност на претходната гаранција бр. _____ од _____ издадена од гарантот _____.

Место и датум

М.П.

Потпис на овластеното лице

¹ Овој текст се употребува само кога гаранцијата се користи како замена на претходно издадена банкарска гаранција.

